

آتش سوزی یا حریق

۱۱

آتش سوزی‌ها برای کارگران موجود در کارخانجات و لیلیه‌ها و برای کارگرانی که کار فابریکه را در خانه انجام می‌دهند، بسیار جدی و اغلب کشنده است. از جمله خطرات زیادی که کارگران با آن مواجه اند، حریق خطری است که به آسانی قابل وقایه بوده و در صورت وقوع می‌تواند محدود گردیده و یا خاموش شود. بیشتر ممالک قوانینی دارند که کارفرمایان را ملزم به فراهم ساختن ایمنی در مقابل آتش سوزی محل کار می‌سازند. هرچند پیروی از آن برای کارفرمایان بسیار گران تمام نمی‌شود، بسیاری مالکان کارخانه به تخطی از قوانین ایمنی برای آتش سوزی ادامه می‌دهند و زندگی کارگران را به خطر مواجه می‌سازند.

این کارخانه مشکلات زیادی دارد که آتش سوزی را یک خطر جدی می‌سازد.

جلوگیری از آتش سوزی

قوانین و استانداردهای بین المللی، ملی و محلی در مورد وقایع آتش سوزی بیشتر از هر خطر دیگری در محل کار تدوین شده است. حتی اگر مقامات منطقه شما استانداردهای ایمنی را اجرایی نسازند، کارهایی وجود دارد که شما، سایر کارگران و مدیران کارخانه می‌توانید برای کاهش خطر آتش‌سوزی در محل کار خود انجام دهید. یک برنامه پیشگیری از آتش سوزی تهیه کنید و کارگران و مدیران را سازماندهی کنید تا مسئولیت ایمن نگه داشتن کارخانه شما را بر عهده بگیرند.

ذخیره سازی ایمن محلل‌ها

از آنجایی که محلل‌ها آسانتر از هر چیز دیگر آتش می‌گیرند، باید بصورت ایمن ذخیره شوند تا از حریق جلوگیری شود. برای این کار محلل‌ها باید:

- همیشه در ظروف ناسوز که محکم بسته شده باشند، نگهداری شود.
- هرگز در خوابگاه‌ها، راه پله‌ها یا نزدیک دروازه‌های خروجی گذاشته نشود.
- در نزدیکی سایر مواد شیمیایی یا موادی که به آسانی آتش می‌گیرند مانند تکه‌ها یا اسفنج‌ها گذاشته نشود.
- نباید در نزدیکی تجهیزات داغ یا ماشین آلات و یا فرایندهایی کاری که باعث ایجاد گرما یا جرقه می‌شوند، استفاده یا نگه داری شوند.
- در محل کار در ظرف کوچک نگه داری شود. ظروف بزرگتر محلل‌ها را در یک اتاق دارای تهویه خوب که برای ذخیره مواد شیمیایی-ضدحریق ساخته شده و دور از محل کار است، نگهداری کنید.

حفظ و مراقبت خوب از حریق جلوگیری میکند:

- محل کار را به دفعات از کاغذ، گرد و خاک، ضایعات تکه، کاغذهای کارتن و سایر مواد که به راحتی می‌توانند آتش بگیرند، پاکسازی کنید.
- تجهیزات، ماشین آلات و ابزار را خوب ترمیم شده و در محل ایمن نگه دارید.
- سیم‌های برق خراب یا فرسوده را فوراً تعویض یا ترمیم نمایید.
- در محل کار و بخصوص نزدیک به هر چیزی که ممکن است آتش بگیرد، مانند تکه، زباله، مواد شیمیایی یا ظروف حاوی گاز، نیل و پروپان، سگرت نکشید.
- مطمئن شوید که پرده‌ها، ملافه‌ها و لباس‌ها در خوابگاه‌ها دور از اجاق‌ها، بخاری‌ها و چراغ‌ها قرار داشته باشند.
- آگاهی را در مورد آتش سوزی و موارد ایمنی در آتش سوزی، افزایش دهید.

در صورت آتش سوزی آماده باشید

اگر کارخانه‌ها دارای موارد زیر باشند، می‌توان جان بسیاری را نجات داد:

- **زنگ خطر حریق**، که صدای بلند تولید می‌کند تا همه متوجه شوند که حریق رخ داده است. کارگران در بخشی از تعمیر ممکن است تا زمانی که حریق بسیار توسعه نیافته است، آن را نبینند و یا بوی آن را احساس نکنند. زنگ هشدار همچنین می‌تواند کارگرانی را که در خوابگاه همان تعمیر یا تعمیرهای مجاور خوابیده اند بیدار کند. مطمئن شوید که زنگ‌های خطر به صورت منظم بررسی می‌شوند، فعال نگه داشته شده و بطری‌های آنها نیز کار می‌کنند.
- **دروازه‌های خروجی برای حریق و حوادث عاجل که محل کار را به بیرون راه می‌دهد**، و زمانی که افراد در داخل ساختمان هستند، قفل آنها همیشه باز باشد. خروجی‌ها باید نور کافی داشته باشند و با علائم مشخص شده باشند. در یک تعمیر چند طبقه‌ای که زینه‌ها راه خروج اند، پله‌های زینه باید به اندازه کافی روشن، عریض و مستحکم باشند تا کارگران بصورت ایمن از آن خارج شده بتوانند.

تمرین این که چگونه به سرعت و امنیت از کارخانه و خوابگاه خارج شوند و در بیرون در کجا جمع شوند، به کاهش وحشت افراد در واقعات حریق واقعی کمک می‌کند. تمرین واقعه حریق را در فابریکه خود سازمان دهید.

- راهروهای منتهی به خروجی‌ها باز نگه داشته شوند. راهروها باید حداقل ۱ متر عرض داشته باشند و برای محلات بزرگتر کار باید بیشتر عریض باشند. بسیار مهم است که راهروها را از کارتن‌ها، جعبه‌ها، قفسه‌ها و سایر لوازم پاک نگه دارید.
- سیستم آبیاری در سقف و حسگرهای دود و آتش، نل کشی آب و موجودیت آب فراوان. آبیاری‌ها در صورت وقوع حریق باید اتومات شروع به فعالیت نمایند.

- بالون‌های آتش نشانی باید توسط فابریکه تهیه شوند. این بالون‌ها باید به خوبی علامت گذاری شده باشند و به راحتی قابل دسترس باشند. به طور منظم بررسی شوند و پس از انقضاء تاریخ باید تعویض گردند.

یک کپسول ضدحریق می‌تواند به سرعت حریق‌های کوچک را خاموش سازد.

- بالون‌های آتش نشانی به شما این امکان را میدهد تا حریق‌های کوچک را به سرعت خاموش سازید و از گسترش آتش جلوگیری نمایید. سطل‌های آب معمولاً مقدار کافی آب را برای خاموش کردن آتش در خود ندارند و استفاده از آب در آتش سوزی‌های برقی، کیمیایی و روغنیات خطرناک است.

اطمینان حاصل کنید که همه کارگران طرز استفاده از بالون ضدحریق را می‌دانند. وقتی از کپسول ضدحریق استفاده می‌کنید مطمئن شوید که آتش در یک سمت شما و خروجی در سمت دیگر شما قرار دارد تا اگر نتوانید آتش را خاموش کنید به دام نیافتید. از بازی‌های تمرینی برای آمادگی در مبارزه با آتش سوزی استفاده کنید.

آتش به سه چیز نیاز دارد:

- شعله، جرقه یا چیزی داغ برای شروع آتش.
- مواد سوخت برای سوزاندن.
- اکسیژن برای روشن نگه داشتن آتش.

وقتی یکی از موارد فوق را مسدود یا حذف نمایید، آتش در نمی‌گیرد.

دانستن و تمرین روش‌های مهار آتش بسیار مهم اند، اما همچنان تمرین کنید که در صورت شروع حریق چگونه می‌توانید به سرعت و امنیت از کارخانه یا خوابگاه خارج شوید.

آتش سوزی فابریکات: فاجعه‌های قابل پیش‌گیری

نیویورک ۱۹۱۱

در ۲۵ مارچ ۱۹۱۱ حدود ۵۰۰ زن مهاجر در فابریکه "شیرت ویست تریانگل، Triangle Shirtwaist" در شهر نیویورک ایالات متحده امریکا، کار می‌کردند که آتش سوزی شروع شد. آنها سعی کردند فرار نمایند اما درها قفل بود. راه فرار حریق آنقدر ضعیف بود که فرو ریخت. برخی کارگران با انداختن خود از کلکین‌های طبقه نهم تلاش کردند از شعله‌های آتش فرار کنند. صرف در مدت ۲۵ دقیقه، ۱۴۶ زن کارگر جان باختند.

آتش سوزی در این فابریکه باعث شد مردم متوجه شوند که کارخانجات چقدر ناامن هستند و سازمان‌های کارگری در ایالات متحده امریکا، دولت را تحت فشار قرار دادند تا قوانین ایمنی آتش سوزی را تصویب و اجرایی سازد.

بانکوک ۱۹۹۳

در ۱۰ می ۱۹۹۳ آتش سوزی در انباری از فابریکه اسباب بازی "کادر، Kader" در شهر بانکوک کشور تایلند رخ داد. زنگ خطر حریق ساختمان به صدا درنیامد و به کارگران گفته شد که به کار خود ادامه دهند تا بتوانند سفارش را تکمیل کنند. حریق به سرعت گسترش یافت. کارگران برای وادار کردن به اضافه کاری در محل کار قفل شده بودند و هیچ خروجی عاجل برای واقعات آتش سوزی ویا کپسول آتش نشانی وجود نداشت.

۱۸۸ کارگر جان باختند و تعداد زیادی مجروح گردیدند. نجات یافتگان و خانواده‌های قربانیان خشم و قهر خود را در مبارزه برای ایمن سازی به کار گرفتند و به تشکیل "شبکه آسیایی برای حقوق قربانیان شغلی و محیطی یا ANROEV" کمک کردند.

داکه ۲۰۱۲

در نوامبر ۲۰۱۲ بیش از ۱۰۰ نفر در آتش سوزی در فابریکه "تزرین، Tazreen" در داکه مرکز کشور بنگلادیش که در حال تولید لباس پشت درهای قفل شده برای شرکت "والمارت، Walmart" و سایر برندها بودند، کشته شدند. تنها چند ماه قبل از آن یکی از نمایندگان شرکت والمارت به انجمن تولید کنندگان و صادر کنندگان البسه بنگلادیش گفته بود که نصب سیستم‌های ایمنی در برابر حریق در کارخانه‌های البسه یا پوشاک هزینه زیادی دارد.

تا زمانی که کارخانه‌های محلی و کمپنی‌های بزرگ برند بین‌المللی که از آنها خرید می‌کنند به همان اندازه که برای قیمت‌های پایین و سود بالای خود شان ارزش قابل هستند، به زندگی کارگران ارزش قایل نشوند، مردن کارگران از باعث آتش‌سوزی‌های قابل پیش‌گیری، ادامه خواهد یافت.

مقصر آتش سوزی فابریکه کیست؟

"دیپارتمنت‌های قرارداد دهنده برندها (مارک‌ها) باید مقصر شناخته شوند. آنها مدام همه را برای پائین آوردن قیمت‌ها تحت فشار قرار می‌دهند. شما یک دیپارتمنت در کمپنی خود دارید که از دستمزد منصفانه حمایت می‌کند، اما در اتاق مجاور آن دیپارتمنت قراردادی‌ها است که از کارگران می‌خواهد با دستمزد ۱۰ درصد کمتر کار کنند."

- سازمان دهنده کارگران

"خریداران برندها باید مقصر شناخته شوند. آنها می‌گویند که باید شرایط کاری را بهبود بخشیم تا بتوانند به مشتریان خود بگویند که شرکت‌های خوبی هستند. اما وقتی از آنها می‌خواهیم فقط چند سنت - فقط سنت - بیشتر در مقابل هر قطعه از محصول بپردازند که مصرف رفاه کارگران خواهد شد، آن را رد می‌کنند و می‌گویند وضعیت اقتصاد بد است. اما می‌بینیم که خودشان پول زیاد به دست می‌آورند."

- وزارت کار

"وزارت کار باید مقصر شناخته شود. هیچ کس به من نگفت که باید یک دروازه خروجی اضطراری نصب کنم. می‌توانستم این کار را انجام دهم اما هیچ کس هرگز به من پیشنهاد نکرد که این کار را انجام دهم. چرا برای کاری مقصر شناخته شوم که کسی به من نگفته است باید انجام دهم؟"

- صاحب کارخانه

"مالکان کارخانه باید مقصر شناخته شوند. فابریکه‌ها باید تا زمانی که ایمن شوند، تعطیل گردند. اما مالکان صاحب نفوذ هستند. آنها به اراکین دولت پول می‌پردازند."

- کارمند اطفاییه

هنگام کار در منزل از آتش سوزی جلوگیری کنید

حریق می‌تواند به سرعت در خانه که در آن کار فابریکه انجام می‌شود، گسترش یابد. مواد زیادی برای سوختن وجود دارد و اتصالات برقی ممکن است ضعیف باشند و اغلب بیش از حد اضافه‌بار باشند. اگر کار کارخانه را در خانه انجام می‌دهید:

- مواد کیمیای را از شعله‌های آتش دور نگه دارید و در محل کار سگرت نکشید.
- محل‌ها و سایر مواد قابل اشتعال را در جعبه‌ها یا بشکه‌های فلزی ذخیره کنید و به همسایگان کمک کنید تا این کار را آنها نیز انجام دهند.
- پنجره‌ها و دروازه‌ها را برای تهویه باز نگه دارید و از بادپکه استفاده کنید.
- اگر در دیگ یا کرایبی که برای پخت و پز استفاده می‌شود، آتش شعله ور شد، سرپوش آن را بگذارید یا سر آن را بپوشانید تا آتش خفه شود.
- یک سطل ریگ یا خاک در دسترس داشته باشید تا از آن برای خاموش کردن حریق‌های کوچک به ویژه آتش سوزی‌های ناشی از مواد کیمیای یا مشکلات برقی استفاده شود. برای آتش سوزی چوب یا تکه نیز زمانی که فشار آب خیلی کم است، می‌توانید از خاک یا ریگ استفاده کنید.
- از کارفرمای خود بخواهید یک کپسول آتش نشانی به شما بدهد. اگر او به شما نمی‌دهد، می‌توانید خودتان یک وسیله آتش نشانی کوچک برای خود بسازید (صفحه ۲۱۶ را ببینید).
- مطمئن شوید که راهرو برای خروج از خانه باز نگهداشته شده باشد.

به واقعات حریق آمادگی داشته باشید. با همسایگان خود برنامه‌ریزی کنید که در صورت وقوع آتش سوزی در جامعه چه کاری انجام دهید.

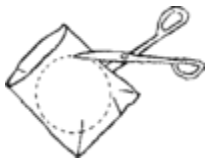
- از موجودیت حریق مردم را آگاه سازید. یک حلقه یا نل آهنی را بکوبید تا به گونه زنگ خطر همه مردم را از خطر آگاه سازد.
- برای نحوه مبارزه با حریق پلان داشته باشید. مردم را سازماندهی کنید تا در "بریگاد سطل" کار نمایند تا سطل‌های آب، ریگ یا خاک بیاورند.
- محل جمع شدن مردم. مکانی را مشخص سازید مانند یک پارک یا تعمیر بزرگ که در آن مردم بتوانند در مواقع اضطراری یا بعد از آن جمع شوند تا مطمئن گردند که حال همه خوب است.

چگونه

یک وسیله آتش نشانی را در خانه بسازید

شما به موارد ذیل نیاز خواهید داشت:

- بوتل پلاستیکی نیم لیتری یا بیشتر
- آب
- سرکه (هر نوع که باشد)
- پلی (سودیم بای کاربنات)
- خریطه کوچک پلاستیکی که به صورت دایروی قطع شده باشد، به قطر حدود ۳ انچ یا ۱۵ سانتی متر
- یک میخ، پیچ یا سنجاق
- اسکاشتیب (نوارچسب)

۱. نصف بوتل پلاستیکی را با آب پر کنید. سپس قسمت اعظم فضای باقیمانده را با سرکه پر کنید اما حتماً حدود ۲ انچ فضا در قسمت بالایی آن خالی بگذارید.

۲. دایره پلاستیکی را در بالای دهانه بطری قرار دهید. با انگشت خود پلاستیک را به داخل دهانه بوتل فشار دهید. ۲ تا ۴ قاشق پلی را داخل آن بریزید و با انگشت خود پلاستیک را به داخل بوتل فشار دهید تا پُر شود. انتهای پلاستیک را ببیچانید تا سرپوش بوتل بسته شده بتواند. به محض این که بسته پلاستیکی حاوی پلی داخل بوتل رفت، سرپوش آن را بسته کنید.

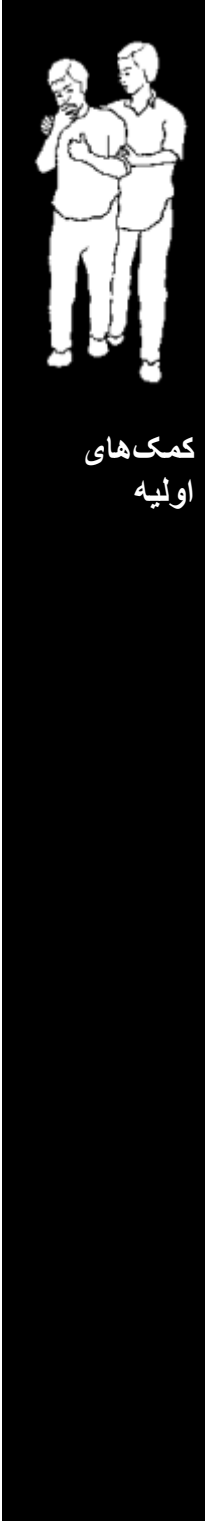
۳. سرپوش بوتل را محکم بسته کنید و آن را در حالت عمودی حفظ کنید. بسته پلی روی مایع قرار می‌گیرد. میخ را با اسکاشتیب روی بوتل بچسبانید.

چند دانه از این بوتل‌ها را از قبل آماده داشته باشید.

برای استفاده در موقع ضرورت، بوتل را محکم و سریع تکان دهید تا پلی، سرکه و آب مخلوط شوند. هنگامی که کف در آن ظاهر گردید، از میخی که قبلاً روی بوتل با اسکاشتیب چسبانده بودید برای سوراخ کردن کف بوتل استفاده کنید (لمس کنید و جای نازک تر بوتل را برای سوراخ کردن پیدا کنید) و محتوی بوتل را به سمت آتش اسپری نمایید. در حین اسپری کردن روی آتش به تکان دادن بوتل ادامه دهید.

کمک‌های اولیه

کمک‌های اولیه برای سوختگی

در هر نوع سوختگی، لباس و جواهرات را از نزدیک جلد سوخته دور سازید و ناحیه سوختگی را حداقل به مدت ۳۰ دقیقه زیر آب سرد (نه یخ) قرار دهید.

سوختگی‌های خفیف که آبله ایجاد نکرده باشند: محل سوختگی را فوراً زیر آب سرد قرار دهید. اینکار سبب کاهش درد و کاهش آسیب می‌شود. سوختگی سبب درد می‌شود بنابراین در صورت نیاز از مسکن (دوای ضد درد) استفاده کنید.

- **سوختگی ناشی از آب داغ یا روغن:** تمام لباس‌هایی که آب داغ یا روغن روی آنها ریخته، دور سازید. فوراً ناحیه سوختگی را زیر آب سرد جاری بگیرید.
- **سوختگی‌هایی که سبب بوجود آمده آبله شده اند:** ناحیه سوختگی را فوراً در آب سرد قرار دهید. آبله‌ها را پاره نکنید. اگر آبله‌ها پاره شدند، به آرامی ناحیه را با آب و صابون ملایم بشویید، اما از مواد ضدعفونی کننده و یا آلودین استفاده نکنید. سوختگی را پاک نگه دارید و برای محافظت از کثافات، گرد و خاک و مگس‌ها روی آن مرهم انتی بیوتیک و یا عسل گذاشته و با یک تکه گاز یا بنداژ معقم بپوشانید. اگر التیام بطی باشد و یا جلد سرخ، متورم و یا دردناک بماند، به کارکن صحت مراجعه کنید. ممکن است به تداوی ضد انتان نیاز داشته باشید.

- **سوختگی ناشی از مواد کیمیایی:** مراجعه شود به صفحه ۱۷۵ در فصل ۸: خطرات مواد کیمیایی.

برای موارد زیر فوراً به مرکز صحت مراجعه کنید:

- **سوختگی‌های بزرگ یا عمیق:** سوختگی‌هایی که ناحیه وسیعی از بدن را پوشانیده باشد و یا عضلات خام یا زغال شده قابل دیده باشند، همیشه جدی اند.
 - **سوختگی‌هایی که مفصل و یا ناحیه تناسلی را پوشانده باشند:** اینها می‌توانند منجر به معلولیت گردند.
 - **سوختگی‌های همراه با صدمات دیگر.**
 - **سوختگی در اطفال:** بهبودی کودکان از سوختگی نسبت به بزرگسالان بیشتر دشوار می‌باشد.
- توجه:** هیچگاه روی یک سوختگی، روغن، چربی، پوست حیوانات، قهوه، گیاهان یا مدفوع را قرار ندهید. ممکن است باعث انتان شده و یا از بهبود جلد جلوگیری کنند.

تنفس دود

تنفس دود می‌تواند ریه‌ها را بسوزاند که این یک مشکل بسیار جدی است. در صورت موجودیت مشکل در تنفس، احساس سوزش در ریه‌ها، گرفتگی قفس سینه یا سرفه شدید، فوراً به مرکز صحت مراجعه کنید.

هنگام نزدیک شده به آتش دهن و بینی خود را بپوشانید.